

ՀԻՇԱՐԺԱՆ ՏԱՐԵԹՎԵՐ

ՌՈՒԲԵՆ ՏԻԳՐԱՆԻ ՋՐԲԱՇՅԱՆ
(ծննդյան 80- ամյակին)

ՀՀ գիտական հանրությունը, ՀՀ ԳԱԱ Նախագահությունը, ՀՀ ԳԱԱ Քիմիական և Երկրի մասին գիտությունների բաժանմունքի և ՀՀ ԳԱԱ Երկրաբանական գիտությունների ինստիտուտի կոլեկտիվները ջերմորեն շնորհավորում են ճանաչված գիտնական, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս, Հայաստանի Գիտության վաստակավոր գործիչ, Ռուսաստանի Բնական գիտությունների ակադեմիայի անդամ, Հրաբխագիտության և Երկրի ընդերքի քիմիայի Միջազգային միության անդամ, 1993–2006թթ. Հ. ԳԱԱ ԵԳԻ տնօրեն, 2006-ից՝ տնօրենի խորհրդական, ԵԳԻ ռեզիդնալ երկրաբանության և հրաբխագիտության բաժնի վարիչ, երկրաբանահանքաբանական գիտությունների դոկտոր Ռուբեն Տիգրանի Ջրբաշյանին՝ 80-ամյա հոբելյանի առթիվ:

Ռ.Տ.Ջրբաշյանը ծնվել է 1934թ. դեկտեմբերի 13-ին, Երևանում, ակադեմիկոս երկրաբան, պրոֆեսոր, ԵՊՀ երկրաբանական ֆակուլտետի հիմնադիր և Հայաստանի երկրաբանական ծառայության հիմնադիրներից մեկի՝ Տիգրան Արշակի Ջրբաշյանի ընտանիքում:

Ռ.Տ.Ջրբաշյանը կյանքի և գործունեության շուրջ 60 տարիներն անվերապահորեն նվիրել է երկրաբանական գիտությանը, հարազատ ինստիտուտին և հայրենիքին:

1958-61թթ. նա սովորել է Մոսկվայում, ԽՍՀՄ ԳԱ Օգտակար հանածոների, պետրոգրաֆիայի, միներալաբանության և երկրաքիմիայի ինստիտուտի (ИГЕМ АН СССР) ասպիրանտուրայում և այնտեղ էլ 1964թ. պաշտպանել թեկնածուական ատենախոսությունը, ապա, 1990թ., Թբիլիսիի Հանքային հումքի կոմկապան գիտահետազոտական ինստիտուտում՝ դոկտորական ատենախոսությունը:

Երկրաբանական գիտությունների ինստիտուտում Ռ.Տ.Ջրբաշյանը անցել է գիտաշխատողի, ավագ գիտաշխատողի, գիտքարտուղարի, հրաբխագիտության բաժնի վարիչի, գիտության գծով փոխտնօրենի և տնօրենի ուղին:

Ռ.Տ.Ջրբաշյանի աշխատանքային գործունեությունը նպատակաուղղված է եղել Հանրապետության և հարակից տարածքների երկրաբանության տարաբնույթ հիմնահարցերի ուսումնասիրմանը, հիմնականում մագմայական և հրաբխային գոյացումների առանձնահատկությունների բացահայտմանը: Նա հատուկ ուշադրության է արժանացրել Հարավային Կովկասի սահմաններում, տարբեր երկրադինամիկական իրադրություններում եղջենյան հասակի հրաբխականությանը, նրա զարգացման օրինաչափությունների վերլուծությանը, օգտակար

հանածոների հանքավայրերի առաջացման ու տեղաբաշխման գործում նրա դերին, նշանակությանը և այլն:

Ռ.Տ.Ջրբաշյանը, որպես խմբագիրներից և հեղինակներից մեկը, մասնակցել է ԽՍՀՄ տարածքի հնահրաբխագիտական առաջին աստիճանի ստեղծման աշխատանքներին և այդ հետազոտությունների հիման վրա նա 1970-կան թվականներից սկիզբ դրեց Հայաստանի երկրաբանական գիտության համար նոր ուղղության՝ հնահրաբխագիտության զարգացմանը:

Այժմ Ռ.Տ.Ջրբաշյանի հետազոտությունները նվիրված են Հայաստանի տարածքի և Հայկական Լեռնաշխարհի նորագույն հրաբխականության զարգացման օրինաչափությունների պարզաբանման, ինչպես նաև՝ հրաբխային հնարավոր վտանգի գնահատման հարցերին:

Ռ.Տ.Ջրբաշյանի բազմաթիվ աշխատությունները, որոնք անդրադառնում են երկրաբանական գիտության տարբեր բնագավառների արդիական խնդիրներին և հատկապես հրաբխագիտությանն առնչվող հարցերին, լայն ճանաչում են գտել Հանրապետությունում, նախկին ԽՍՀՄ և արտասահմանյան շատ երկրներում:

Ռ.Տ.Ջրբաշյանը զբաղվել է նաև մանկավարժական գործունեությամբ: Երկար տարիներ պրոֆեսորի պաշտոնում դասավանդել է Երևանի Պետական համալսարանի երկրաբանական ֆակուլտետում, եղել է մի քանի թեկնածուական ատենախոսությունների գիտական ղեկավար:

Նա հեղինակ և համահեղինակ է շուրջ 140 գիտական հոդվածների ու 7 մենագրությունների, այդ թվում՝ «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության երկրաբանությունը և հանքային պաշարները» (2011) մենագրության խմբագիրներից և համահեղինակներից մեկն է, հեղինակն է «Հրաբխագիտության հիմունքները և Հայաստանի նորագույն հրաբխականությունը» (2013) առաջին հայալեզու բուհական դասագրքի, ինչպես նաև մի շարք հանրամատչելի հրապարակումների ու ձեռագիր աշխատությունների:

Ռ.Տ.Ջրբաշյանը նաև Երկրի մասին գիտությունների բնագավառի «Երկրաբանություն» մասնագիտությամբ աստիճանաշնորհման գիտական խորհրդի նախագահն է, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություններ Երկրի մասին» տեղեկագրի գլխավոր խմբագիրը, ՀՀ ԳԱԱ Նախագահության խմբագրական-հրատարակչական խորհրդի և «Գիտության աշխարհում» հանդեսի խմբագրության անդամ:

Իր երկարամյա և բեղուն գործունեության համար Ռ.Տ.Ջրբաշյանը պարգևատրվել է ԽՍՀՄ և ՀՀ մի շարք մեդալներով, այդ թվում՝ ՀՀ Կառավարության Անանիա Շիրակացու անվան մեդալով (2003), Ռուսաստանի Բնական գիտությունների ակադեմիայի Պ.Կապիցայի անվան հուշամեդալով (1999), 1994թ. արժանացել է ԱՄՆ Հայկական գիտական և ճարտարագիտական ընկերության Վ.Համբարձումյանի անվան դիպլոմի, ՀՀ ԳԱԱ գովեստագրերի, իսկ 2012թ. ՀՀ նախագահի հրամանագրով արժանացել է ՀՀ Գիտության վաստակավոր գործչի պատվավոր կոչմանը:

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Ռուբեն Տիգրանի Ջրբաշյանին, մեծ հարգանք և հեղինակություն վայելող, իր և գործընկերների հանդեպ պահանջկոտ, գիտության նվիրյալ հանրաճանաչ գիտնականին, բարեկիրթ անձնավորությանն ու ազնիվ քաղաքացուն, իր 80-ամյա հոբելյանի առթիվ

գիտական հանրության և գործընկերների անունից սրտանց մաղթում ենք քաջառողջություն, գիտական և ստեղծագործական երկարակեցություն:

ՀՀ ԳԱԱ Նախագահություն

ՀՀ ԳԱԱ Քիմիական և Երկրի մասին գիտությունների բաժանմունք

ՀՀ ԳԱԱ Երկրաբանական գիտությունների ինստիտուտ

ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություններ երկրի մասին» տեղեկագրի խմբագրություն